

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

WYDZIAŁ INŻYNIERII CHEMICZNEJ I PROCESOWEJ

Otrzymywanie mikroporowatych materiałów chitozanowych

Preparation of microporous chitosan materials

Autor pracy: Anna Grzywacz

Promotor pracy: prof. nzw. dr hab. inż. Tomasz Ciach

Chitozan jest naturalnym polisacharydem, powstającym w procesie deacetylacji chityny, która występuje w szkieletach zewnętrznych morskich skorupiaków oraz ścianach zewnętrznych grzybów. Chitozan jest polielektrolitem posiadającym reaktywne grupy funkcyjne, zdolność tworzenia żeli, wysoką biogodność i nietoksyczność, a także dużą pojemność sorpcyjną. Dodatek kwasu i co za tym idzie obniżenie pH roztworu czyni chitozan rozpuszczalnym w wodzie i umożliwia jego dalsze modyfikacje.

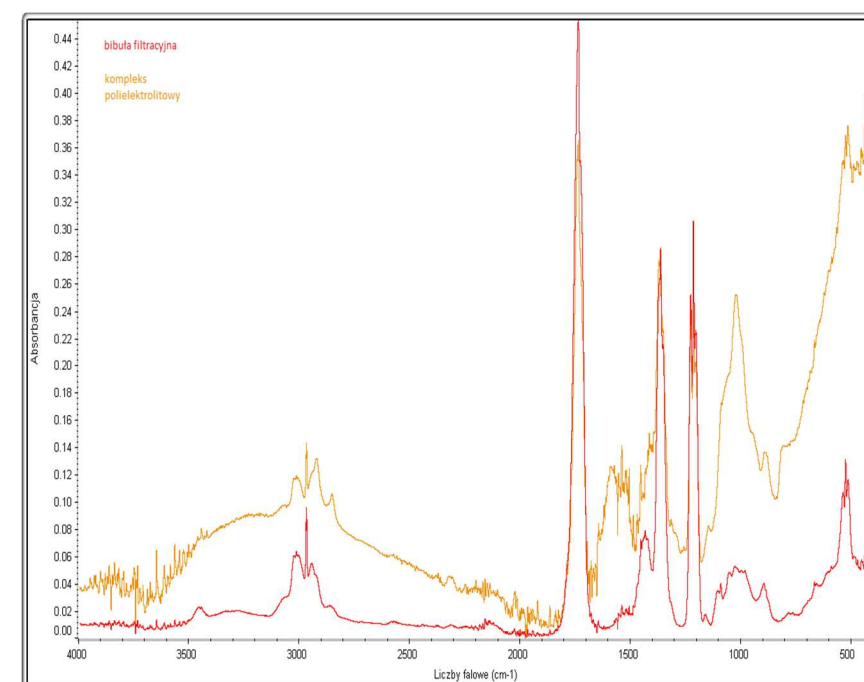
Celem pracy jest przedstawienie aktualnego stanu wiedzy na temat właściwości oraz możliwości zastosowania chitozanu. Scharakteryzowane metody preparatyki porowatych form chitozanu dostarczają podstawowych informacji, dotyczących warunków oraz sposobu ich otrzymywania. Przeprowadzone w drugiej części pracy badania mają na celu sprawdzenie możliwości uzyskiwania kompleksów polielektrolitowych chitozan/alginian metodą nakładania kolejnych warstw polimerów (layer by layer) na powierzchni bibuły filtracyjnej. Analiza widm FTIR uzyskanych przy pomocy spektrometrii w podczerwieni pozwoliła na weryfikację tworzenia się filmów polielektrolitowych.

Metody wytwarzania porowatych struktur chitozanowych:

- Zamrażanie i liofilizacja
- Elektroprzędzenie
- Agregacja cząstek
- Odlew z rozpuszczalnika i ługowanie cząstek stałych
- Spienianie gazem
- Rapid Prototyping
- Separacja faz

Zastosowanie chitozanu w medycynie:

- Nośnik substancji leczniczych w procesie kontrolowanego uwalniania leków
- Opatrunki w procesie gojenia ran i oparzeń
- Scaffolds w inżynierii tkankowej

Rysunek 1. Widma FTIR: bibuły filtracyjnej (czerwone) i kompleksu chitozan/ alginian (pomarańczowe).

Wnioski:

Powstawanie kompleksu chitozan/alginian możliwe jest dzięki tworzeniu się wiązań jonowych $\sim\text{NH}_3^+\cdots\text{O}(\text{O})\text{C}\sim$ pomiędzy grupami funkcyjnymi dodatnio naładowanego chitozanu (polikation) oraz ujemnie naładowanego alginianu (polianion). Chitozan i alginian, które charakteryzują się wysoką biogodnością oraz biodegradowalnością pozwalają na wykorzystanie ich w medycynie jako scaffoldy w inżynierii tkankowej, opatrunki czy nośniki substancji leczniczych.

Zaprezentowane w pracy techniki wytwarzania porowatych struktur na bazie chitozanu pozwalają na uzyskanie preparatów o zróżnicowanej średnicy porów, porowatości czy kształcie. Wytwarzane tymi metodami membrany, formy spienione, granulki, filmy, gąbki i hydrożele znajdują zastosowanie w wielu gałęziach gospodarki.